

Werk, leven en de drie mannen van **Halina Reijn**

‘Acteren vind ik echt doodeng’

Ze is de bekendste theateractrice van Nederland, reist de halve wereld af met Toneelgroep Amsterdam en speelt aan de zijde van Jude Law in ‘Obsession’. Maar Halina Reijn snakt naar rust. ‘Zo’n rollercoaster als het afgelopen half jaar wil ik niet meer.’ **FILIP TIELENS**

Halina Reijn heeft **nood aan vakantie**. ‘Het voorbije halfjaar was een ratrace.’ © Janey van Ierland

Deze zomer is ze met *Husbands and wives* toerde Halina Reijn (41) door Vlaanderen en Nederland, voor *The fountainhead*, reisde ze naar Taiwan en Seoel en met *De stille kracht* trekt ze begin juli nog naar Moskou. En dan waren er natuurlijk die twee maanden Londen voor *Obsession*, waar ze een stomende toneelaffaire met Jude Law aan overhield. Tussendoor kwam er een echte liefde in haar leven en ontving ze met de Theo Mann-Bouwmeesterring de meest prestigieuze Nederlandse prijs voor actrices. Ze is ook geregeld te gast bij *De wereld draait door* en schrijft iedere week openhartige krantencolumns waarin ze een inkijk geeft in haar ziel en het leven op tournee.

Geen wonder dat Halina Reijn toe is aan vakantie. ‘Ik kan niet wachten op twee maanden zomerbreak’, zegt ze lachend tijdens onze afspraak in Amsterdam. Reijn heeft net een vrije dag, tussen tien uitverkochte shows van *Obsession* in het enorme Carré. ‘Het voorbije halfjaar was echt een ratrace. Zo’n drukke periode wil ik niet meer meemaken, hoe fijn het ook was. Op vakantie moet ik alles even laten bezinken en nadenken welke richting ik in de toekomst uit wil. Ik voel alleszins dat ik op een kruispunt in mijn leven sta.’

Misschien leidt haar pad wel naar het buitenland, want na *Obsession* zijn er enkele Engelse *agencies* die met haar in zee willen. ‘Dat is natuurlijk moeilijk als je tot 2020 vastzit met nieuwe producties en tournees. Als ik iets geleerd heb uit die tijd in Londen, is het dat ik graag autonoom mijn projecten en uitdagingen wil kunnen kiezen. Ondertussen ben ik 41. Tijd is het enige wat ik heb.’

Toneel zal altijd wel haar grote liefde blijven. ‘De aantrekkingskracht van theater is gigantisch, maar het is niet zo dat ik sta te popelen tot ik nog eens Medea mag spelen. Ik wil ook andere dingen uitproberen. Al zie ik mezelf niet in een appartementje in Londen zitten wachten tot ik weer eens auditie mag doen voor een of andere bijrol in een serie.’

Nee, dan bedenkt Reijn liever zelf televisie- en filmprojecten. Na komend seizoen stopt ze een half jaar bij Toneelgroep Amsterdam om zich volop te wijden aan haar productiehuis Man Up (‘verman jezelf’). Dat richtte ze op met haar hartsvriendin Carice van Houten, bij ons bekend uit *Game of Thrones*. ‘Er staan heel wat tv- en filmprojecten op stapel, ook in België’, blikt Reijn vooruit. ‘Als alles goed gaat, want dat weet je maar nooit, registreer ik binnenkort mijn eerste film, over een verboden liefde tussen een diep gestoorde crimineel en zijn behandelende psychiater. Ik werk nog met schrijfster Esther Gerritsen aan het verhaal.’

Hardcore fans

Maar eerst is er nog de tournee van *Obsession*, een bewerking van Luchino Visconti’s film uit 1943. ‘Geen makkelijk stuk om te spelen’, aldus Reijn. ‘De tekst is erg dunnetjes. Het is geen Ibsen of Shakespeare. Je kan niet leunen op de woorden, er zit geen mysterie in de tekst. Alles staat of valt dus met de fysieke energie tussen de acteurs. “Het is heel animaal”, zoals regisseur Ivo van Hove zegt. *Obsession* spelen voelt als één grote roes. Het is pure topstort.’

Dat is te zien aan Jude Laws afgetrainde borstkas, waar Halina Reijns personage Hannah als een blok voor valt. Na vijf minuten rollebollen ze al over de vloer van haar keukentje. ‘Jude is dé ultieme Ivo-acteur. Een heel lichamelijke speler met een grote gevoelswereld en een uitstekende tekstbehandeling. Maar vooral: zijn *work ethic* is echt *sky high*. Ik dacht dat ik hyperprofessioneel was: ik kom overal op tijd, smijt me volledig in iedere repetitie en zal al Ivo’s regietips onthouden. Halina is daar nog tien keer beter in! (lacht) Zijn engagement is haast maniakaal, zijn spelplezier en motivatie werken zeer aanstekelijk.’

Op het podium vergat ze snel dat Jude Law zo’n wereldberoemde acteur is. ‘Het is niet zijn bekendheid die mij intimideert, wel zijn waanzinnige talent’, lacht Reijn. ‘Overdag in de

stad of ’s avonds in de pub is dat natuurlijk anders. Wanneer ik met Jude ergens toekom, zie je dat mensen zich plots helemaal anders beginnen te gedragen. Mijn zus zegt altijd: “Roem is de röntgenfoto van iemands ziel”. Dat klopt: je ziet pas hoe mensen echt zijn als ze iemand bekend tegenkomen! (lacht) Horen ook bij die roem: de fans die na elke voorstelling aanschuiven voor een handtekening. Tegenwoordig is dat niet meer alleen die van Jude Law. ‘Sinds het internationale succes van Ivo zijn er enkele hardcore buitenlandse fans die Toneelgroep Amsterdam van stad tot stad volgen. Na onze voorstellingen duiken ze plots voor je neus op met zelf geknutselde fotoboeken om te signeren. Dat blijft voor mij toch surrealistisch.’

Goeroe Ivo

Niet alleen fans vallen voor Ivo van Hove, ook steeds meer internationale steracteurs werpen zich voor de voeten van de Belgische regisseur. ‘Ik zie hoe hij geniet van al die aandacht, maar tegelijk wijst hij ook 90 procent van alle aanbiedingen af. Hij gaat zelden in op een voorstel. Al zwermt hij door recente samenwerkingen met Juliette Binoche, David Bowie, Jude Law en volgend jaar Cécile Blanchett wel steeds vaker uit.

Waarom al die beroemde acteurs zo graag met hem willen werken? ‘Ruth Wilson, die bij het Londense National Theatre nog Hedda Gabler speelde in Ivo’s regie, zei het onlangs mooi: “*He liberates you*”. Ivo weet heel goed wat hij wil en bereidt zich minstens voor, maar hij geeft zijn acteurs enorm veel ruimte tijdens de repetities. Tegelijk moet je al je *stardom* achter je laten als je met hem werkt en je ten dienste stellen van het totaalkunstwerk. Ivo plaatst je niet op een voetstuk. Hij geeft zelden complimenten. Dat trekt beroemde acteurs op zoek naar een nieuwe uitdaging aan. Zelfs in die mate dat hij stilaan gezien wordt als een theatergoeroe, zoals Steve Jobs dat was voor Apple.’

Reijn geeft toe dat ze bang is dat Van Hove ooit zal weggaan bij Toneelgroep Amsterdam en dat hun wegen misschien zullen scheiden. ‘Al zullen we altijd wel blijven samenwerken, denk ik. En ik weet ook dat Ivo’s hart echt bij ons gezelschap ligt. Het is zijn laboratorium, vertelt hij dan. Bij ons kan hij experimenteren. Stukken van zes uur maken met een groot ensemble, dat kan hij in de veel commerciëlere Britse of Amerikaanse toneelwereld niet.’

Vaderfiguur

Over de speciale band tussen Halina Reijn en Ivo van Hove is al veel inkt gevloeid. ‘Wij zijn net een getrouwd stel’, lacht Reijn. ‘Maar dan niet echt, want Ivo is natuurlijk hartstikke hater.’ Het was liefde op het

eerste gezicht tussen beiden. ‘Ik was dertien toen ik voor het eerst een stuk van Ivo zag. Ik zei meteen tegen mijn moeder: “Met die man wil ik werken!” En zij maar denken: “Ja ja, dream on!” (lacht)

In 2003 was het zover: Van Hove vroeg haar om deel uit te maken van het grootste gezelschap van de lage landen. Reijn weet heel goed waarom ze zo graag met hem samenwerkt. ‘Andere regisseurs vertrekken graag van nul en willen alles met hun acteurs uitzoeken op de repetitievloer. Maar ik verdrink in zo’n oceaan. Dankzij de basis die Ivo voor mij bedacht heeft, voel ik me zo vrij bij hem. Begrijp je?’

Ze heeft zijn vertrouwde aanwezigheid nodig, vertelt ze. Acteren vind ik echt doodeng. Je moet telkens weer je huid afpellen en graven in je binnenste. Dan is het goed om te weten dat Ivo er altijd is en je steeds bij hem terecht kan. In een vak waarin je zoveel heftige thema’s als intimiteit en geweld moet uitbeelden op scène, is dat een zegen.’

Nog meer dan een platonische echtgenoot is Ivo van Hove misschien wel een vaderfiguur voor haar. ‘Zeker en vast. Mijn vader was ook een kunstenaar. Ik was tien toen hij doodging. Ik denk zeker dat ik veel van hem op Ivo projecteer. Hij vervult die rol ook met veel liefde. Zo is hij zeer goed in het geven van advies. Dat ik niet in zoveel slechte films moet meespelen, bijvoorbeeld. Of over mijn liefdesleven.’

‘Ik vind het heerlijk om na een lange dag op het toneel te denken: hèhè, straks ga ik lekker naar huis en kijk ik samen met mijn lief series op de bank’

Voetbalvrouw

Aan dat laatste hebben Nederlandse media een stevige kluit. Lange tijd was Halina Reijn een van de meest begeerde vrijgezellen bij onze noorderburen, maar sinds kort maakt ze geen geheim meer van haar relatie met een 33-jarige gewezen profvoetballer die onder meer voor Ajax en Celta de Vigo speelde. Dat deed ze door twee foto’s van hem te posten op Instagram: eentje waarbij hij tussen haar *Obsession*-collega’s Gijs Scholten van Aschat en Robert de Hoog zit op de achterbank van een auto, en eentje waarbij hij slapend met een knuffel in bed ligt.

Wat voor iemand is hij? Reijn: ‘Een sterke, autonome man. Helemaal waar ik naar op zoek was, dus. (lacht) Hij is ook totaal niet onder de indruk van wat ik doe, al gaat hij vaak mee op tournee. Andere mannen, hoe slim ze ook waren, vonden het toch vaak moeilijk dat ik een publiek figuur ben. Hij niet. Hij blaakt van zelfvertrouwen en gaat zijn eigen gang, maar hij maakt ook tijd vrij als dat voor mij nodig is. Ik vind het heerlijk om na zo’n lange dag op het toneel te denken: hèhè, straks ga ik lekker naar huis en kijk ik samen met mijn lief series op de bank. Nooit durven denken dat ik dat zou zeggen.’

‘Obsession’ speelt tot 18/6 in Carré in Amsterdam (uitverkocht), volgende week in Luxemburg.

Reijn speelt in ‘Obsession’ naast **Jude Law**. ‘De tekst is erg dunnetjes. Alles staat of valt met de fysieke energie tussen de acteurs.’ © Jan Versweyeld